

Yksinoikeuden myöntäminen tarjouskilpailun 60b/2024 voittaneille liikennöitsijöille

188/08.01.01.00/2024 Kilpailukierros 60/2024

Hallitus 11.03.2025 § 21

Esittelijä Vs. toimitusjohtaja Vesa Silfver
Valmistelija Tulosalueen johtaja Johanna Wallin, etunimi.sukunimi@hsl.fi
sopimuspäällikkö Anu Eloranta, etunimi.sukunimi@hsl.fi

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä on 21.8.2018 päättänyt, että jäsenkuntien muodostamalla alueella joukkoliikennepalvelut järjestetään EU:n palvelusopimusasetuksen (1370/2007) mukaisesti. Näin voidaan varmistaa sellaisten yleishyödyllisten palvelujen tarjoaminen, jotka ovat muun muassa monilukuisempia, luotettavampia, korkealaatuisempia tai edullisempia kuin palvelut, joita voitaisiin tarjota pelkästään markkinoiden ehdoilla.

Palvelusopimusasetuksessa vahvistetaan ehdot, joiden mukaisesti toimivaltaiset viranomaiset julkisen palvelun velvoitteita määrätessään tai niitä koskevia sopimuksia tehdessään korvaavat julkisen liikenteen harjoittajille aiheutuvat kustannukset ja/tai myöntävät yksinoikeuksia vastineena julkisen palvelun velvoitteiden hoitamisesta. Julkisen palvelun velvoitteella tarkoitetaan vaatimusta, jonka toimivaltainen viranomainen asettaa tai määrittelee sellaisten yleishyödyllisten julkisten henkilöliikennepalvelujen varmistamiseksi, joita liikenteenharjoittaja ei omien taloudellisten etujensa kannalta katsoen ottaisi hoitaakseen tai ei hoitaisi samassa määrin tai samoilla ehdoilla ilman korvausta.

Liikennepalvelulain (320/2017) 171 §:n mukaan toimivaltainen viranomainen voi tehdä palvelusopimusasetuksen mukaisen päätöksen yksinoikeudesta. Yksinoikeuspäätöksellä annetaan erikseen valittavalle julkisen liikenteen harjoittajalle mahdollisuus harjoittaa julkista henkilöliikennettä tietyllä reitillä tai tietyssä verkossa taikka tietyllä alueella ja suljetaan pois muut mahdolliset liikenteenharjoittajat. Päätös yksinoikeuden antamisesta julkaistaan toimivaltaisen viranomaisen internet-sivulla. Liikennöintikohteen hankintapäätöksessä ja liikennöintisopimuksessa määritellään julkisen palvelun velvoitteiden luonne sekä sovitut korvaukset. Yksinoikeuspäätöksen tarkoituksena on suojata julkisen palvelun velvoitteiden hoitaminen liikennöintisopimuksen ja siinä määritellyn korvaustason mukaisesti sekä varmistaa sellaisten yleishyödyllisten palvelujen tarjoamisen, jotka ovat muun muassa monilukuisempia, luotettavampia, korkealaatuisempia tai edullisempia kuin palvelut, joita voitaisiin tarjota pelkästään markkinoiden ehdoilla.

Jos toimivaltainen viranomainen on tehnyt päätöksen yksinoikeuden asettamisesta, toimivaltainen viranomainen voi kieltää toiminnan, joka aiheuttaa jatkuvaa ja vakavaa haittaa yksinoikeudella suojatulle liikenteelle. Viranomainen voi asettaa kiellon tehosteeksi uhkasakon.

Tällä päätöksellä on tarkoitus antaa yksinoikeus bussiliikenteen tarjouskilpailun 60b/2024 kohteiden 301–305 voittaneille liikenteenharjoittajalle kyseisten kohteiden liikennöintiin. Yksinoikeus kattaa kohteiden liikennöinnin liikennöintisopimusten mukaisesti toimivaltaisen viranomaisen päättämille reiteille ja aikatauluille variaatioineen, mukaan lukien hankintasäädösten määrittelemät ehdot sekä sopimuksen mukaiset muutosvarat, joiden puitteissa liikenteen tarjontaa, reittejä ja aikatauluja voidaan muuttaa. Toimivaltaisen viranomaisen järjestämän liikenteen aikataulut ja reitit variaatioineen löytyvät aikataulukausittain viranomaisen internet-sivuilta www.hsl.fi.

Hallintosäännön 9 §:n kohdan 25 mukaan hallitus päättää liikenteen järjestämisestä palvelusopimusasetuksen mukaisesti.

Ehdotus

Hallitus päättää

a) myöntää Nobina Oy:lle yksinoikeuden kohteen 301 liikennöintiin sopimuskaudelle 10.8.2026–14.8.2033. Kohteen liikennöintisopimusta on mahdollista jatkaa korkeintaan kolmen vuoden optiolla. Mikäli sopimusta jatketaan, myös yksinoikeuden voimassaoloaika pitenee vastaavasti;

b) myöntää Oy Pohjolan Liikenne Ab:lle yksinoikeuden kohteen 302 liikennöintiin sopimuskaudelle 10.8.2026–14.8.2033. Kohteen liikennöintisopimusta on mahdollista jatkaa korkeintaan kolmen vuoden optiolla. Mikäli sopimusta jatketaan, myös yksinoikeuden voimassaoloaika pitenee vastaavasti;

c) myöntää Nobina Oy:lle yksinoikeuden kohteen 303 liikennöintiin sopimuskaudelle 10.8.2026–14.8.2033. Kohteen liikennöintisopimusta on mahdollista jatkaa korkeintaan kolmen vuoden optiolla. Mikäli sopimusta jatketaan, myös yksinoikeuden voimassaoloaika pitenee vastaavasti;

d) myöntää Nobina Oy:lle yksinoikeuden kohteen 304 liikennöintiin sopimuskaudelle 10.8.2026–14.8.2033. Kohteen liikennöintisopimusta on mahdollista jatkaa korkeintaan kolmen vuoden optiolla. Mikäli sopimusta jatketaan, myös yksinoikeuden voimassaoloaika pitenee vastaavasti; sekä

e) myöntää Koillisen liikennepalvelut Oy:lle yksinoikeuden kohteen 305 liikennöintiin sopimuskaudelle 10.8.2026– 4.8.2033. Kohteen liikennöintisopimusta on mahdollista jatkaa korkeintaan kolmen vuoden optiolla. Mikäli sopimusta jatketaan, myös yksinoikeuden voimassaoloaika pitenee vastaavasti.

Päätös tarkastetaan kokouksessa.

Päätös

Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.